

RIO-KA-073-1/2020

Bydgoszcz, dnia 11 lutego 2020 r.

**Przewodniczący Rad Gmin/Miast
Wójtowie/Burmistrzowie/
Prezydenci Miast
Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

Szanowni Państwo,

W związku z pojawiającymi się problemami w stosowaniu przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) przy tworzeniu aktów prawa miejscowego podajemy poniżej najczęstsze przypadki błędów powodujących ingerencję nadzorczą Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy:

- 1) Brak uchwalenia zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych – obowiązek określenia takiego zwolnienia wynika z art. 6k ust. 4a ustawy i w przypadku podejmowania nowych uchwał w sprawie ustalania stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, obligatoryjne jest uchwalenie tego zwolnienia. Należy przy tym pamiętać, że do kompetencji organu stanowiącego należy uchwalenie zwolnienia z części opłaty, a nie ustalenie nowej stawki opłaty, czyli treść uchwały powinna określać kwotę zwolnienia, a nie kwotę obniżonej stawki.
- 2) Określenie stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 3 ustawy poprzez podanie wielokrotności stawki podstawowej – zdaniem organu nadzoru, stawka podwyższona musi zostać podana w formie kwoty wyrażonej w złotych, mieszczącej się w przedziale określonym w ustawie.
- 3) Żądanie szczegółowego oświadczenia w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o przyczynach złożenia deklaracji, np. zamieszkanie nowonarodzonego dziecka, przyjazd mieszkańca, wyjazd mieszkańca, inny /podać jaki/, co stanowi istotne naruszenie art. 6m ust. 1a i 1b ustawy. Dopuszczalne, z uwagi na art. 6m ust. 4 i 5 pkt 1 ustawy może być jedynie uzyskanie przez jednostkę informacji o zgonie osoby zamieszkującej na nieruchomości oraz o zmianie miejsca zamieszkania, jeśli wpływa to na kwestię uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w innej gminie, co wynika z treści art. 6i ust. 2 ustawy.
- 4) Uchwalenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego, z jednoczesnym zróżnicowaniem stawki w zależności od ilości osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego – Izba wskazuje, że obecnie wykształciła się jednolita linia orzecznicza Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotycząca różnicowania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi – obowiązujące przepisy nie przewidują w tym zakresie przesłanki wielkości (liczebności) gospodarstwa domowego. Taki pogląd w sprawie prezentowany jest przez orzecznictwo sądowe i administracyjne (wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, sygn. II FSK 16/16 z dnia 6 maja 2016 r., sygn. II FSK 3267/18 z dnia 19 lutego 2019 r., uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu Nr 107/19

z dnia 24 września 2019 r.). W ostatnim czasie również prokuratury w różnych rejonach kraju składają do sądów administracyjnych skargi na uchwały zawierające tego rodzaju rozwiązania.

Jednocześnie, w związku z art. 6k ust. 2 ustawy, który stanowi, iż rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę:

- 1) liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę;
- 2) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych;
- 3) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2b i 2d;
- 4) przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo,

Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy wnosi o dołączanie do uchwał w sprawie określenia stawek opłat, szczegółowej kalkulacji wprowadzanej stawki.

Ponadto przypominamy o obowiązku ujmowania w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy informacji o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami (art. 6r ust. 2e ustawy).

Zwracamy również uwagę o powtarzających się błędach w określaniu w uchwałach określających dotacje dla spółek wodnych zakresu podmiotowego i przedmiotowego uchwały. Zgodnie z art. 441 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.), spółki wodne oraz związki wałowe są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mają na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, przy czym spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto, który przeznaczają się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej. Natomiast art. 443 ust. 2 ustawy Prawo wodne wskazuje, że spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji.

Zdaniem Izby, powyższe przepisy wymagają, aby uchwały dotyczące zasad udzielania dotacji celowej, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania, wydawane na podstawie art. 443 ust. 4 Prawa wodnego, skierowane były zarówno do spółek nie działających w celu osiągnięcia zysku, jak i takich, które zysk przeznaczają na cele statutowe spółki, przy czym uchwały te powinny przewidywać udzielanie pomocy publicznej i być opiniowane przez właściwe w tym zakresie organy. Jednocześnie uchwały nie powinny przewidywać zakazu przeznaczania dotacji na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy